

EXPOZIȚIA „150 DE ANI DE LA MIȘCAREA REVOLUȚIONARĂ CONDUSĂ DE TUDOR VLADIMIRESCU”

Anul acesta, atât de bogat în manifestări, a înscris, în preocupările Muzeului Bucureștilor, și organizarea unei expoziții dedicate celei mai puternice ridicări antifeudale din Țara Românească, condusă de Tudor Vladimirescu. Expoziția s-a inaugurat la 18 ianuarie 1971, la liceul ce poartă numele pandurului din Vladimiri, în prezența unui numeros public. Cu această ocazie a fost organizat un program artistic la care s-au prezentat compoziții ale elevilor școlii precum și creații consacrate evenimentelor din 1821.

Expoziția „150 de ani de la mișcarea revoluționară condusă de Tudor Vladimirescu” a grupat, conform unei tematici întocmite în dorința sprijinirii procesului instructiv-educativ, fotografii, stampe, tablouri, citate din cronicile vremii, cărți despre Tudor Vladimirescu etc. Au fost urmărite șase mari probleme, și anume: cauzele mișcării, începuturile ei în Oltenia, înaintarea Armatei Norodului spre București, Eterea, înăbușirea mișcării populare, memoria lui Tudor Vladimirescu transmisă posterității prin opere de artă plastică. Întrucât se împlinesc 25 de ani de la înființarea Liceului „Tudor Vladimirescu”, ultima parte a expoziției a cuprins material ilustrativ privind sfertul de veac de existență a acestui mare liceu din București.

Materialul expus, aflat în cea mai mare parte în colecțiile muzeului, a urmărit, în primul rând, să scoată în evidență caracterul social și rațional al mișcării din ianuarie - mai 1821. Pe primele panouri au figurat exponate care reflectă condițiile grele de viață a maselor țărănești și a orașenimii, ca și cauzele care le-au generat. În continuare au fost etalate materiale iconografice privind începuturile mișcării în Oltenia. În primul rând atrage atenția facsimilul proclamației lui Tudor Vladimirescu citită la Padeș în dimineața zilei de 23 ianuarie 1821, document ce se găsește în original la Muzeul Bucureștilor. Tot aici au fost prezentate cele trei mănăstiri oltene întărite de Tudor Vladimirescu: Tismana, Strehăia și Motru, precum și harta privind desfășurarea mișcării revoluționare din 1821.

Un accent deosebit a fost pus asupra desfășurării mișcării în București. Din acest loc a fost pregătită mișcarea din 1821, aici a fost redactată

de Tudor Vladimirescu proclamația citită la Padeș și tot aici, la întoarcerea din Oltenia, și-a fixat „Domnul Tudor” tabăra sa de panduri. Printre exponate remarcăm noua proclamație dată către bucureșteni și o imagine a Podului Calicilor (Calea Rahovei) pe care a trecut Tudor Vladimirescu cu cetele sale. Sunt prezentate vechi monumente arhitectonice bucureștene devenite sedii ale pandurilor; mănăstirea Cotroceni, la fortificarea căreia a luat parte și Gh. Lazăr, ansamblul arhitectonic de pe Dealul Mitropoliei, Hanul Manuc, Palatul Ghica Tei, acesta din urmă transformat în reședință a lui Alex. Ipsilanti. Un panou special a fost rezervat prezentării unor litografii, stampe, ce redau figuri de panduri, tipuri sociale bucureștene precum și case ale unor căpitani de panduri ai lui Tudor Vladimirescu, cum este cea din str. Orzari nr. 63, care a aparținut, se pare, lui Ioniță Cehan, casa din str. Militari (astăzi dispărută) a pandurului Roșca ș.a.

Un panou a fost rezervat Eteriei în țările române, folosindu-se unele reproduceri apărute de curînd la Atena, care înfățișează drumul urmat de modesta oaste a lui Alexandru Ipsilanti prin Moldova și Țara Românească pînă la București.

Penultima parte a acestei expoziții prezintă aspecte privind sfîrșitul mișcării. Aici turnul conacului de la Golești amintește locul unde în urma unui complot pus la cale de eteriști, Tudor Vladimirescu a fost arestat, iar litografia ce înfățișează Curtea domnească de la Tirgoviște sugerează locul unde se pare că a fost aruncat corpul eroului. O litografie ce înfățișează uciderea lui bimbașa Sava și a detașamentului său în fața caselor Bellu de pe str. Ișlicari redă unul din momentele dramatice prin care a trecut Bucureștiul în timpul ocupației străine din mai-august 1821.

Un interes deosebit a stîrnit standul de publicații consacrate evenimentelor de la 1821 care cuprindea, printre altele, prima carte de istorie a faptelor lui Tudor Vladimirescu datorată lui C. D. Aricescu, volumul memorial al lui Mihai Cioranu, broșura „Domnul Tudor” a lui Nicolae Iorga, care a apărut în trei ediții ș.a.

Cu ocazia vizitării expoziției a putut fi admirată una dintre cele mai bune copii după drapelul Adunării Norodului, păstrată și ea la Muzeul Bucureștilor.

Memoria energicului conducător al evenimentelor din 1821 este cinstită în multe orașe și sate românești. Expoziția a cuprins atît imaginile impresionantului monument de la Padeș, cit și ale statuiilor sau busturilor de la Tg. Jiu, Cerneți, Baia de Aramă, Tirgoviște, București etc.

Prin strădania colectivului de profesori și elevi ai școlii-gazdă au fost completate ultimele panouri, care au urmărit să surprindă felul cum această unitate liceală cinstește amintirea celui căruia îi poartă numele.

Maria GRIGORUȚĂ

MANIFESTĂRI ÎNCHINATE PERSONALITĂȚII LUI TUDOR VLADIMIRESCU

Muzeul de istorie și etnografie din Slatina a marcat, în colaborare cu Direcția județeană a arhivelor statului, împlinirea a 150 de ani de la mișcarea condusă de Tudor Vladimirescu, printr-un simpozion științific și o expoziție temporară intitulată „Mișcarea revoluționară din 1821 și județul Olt”.

În cadrul simpozionului, care a avut loc la 11 februarie a.c. au fost prezentate comunicările: „Mișcarea revoluționară din 1821 și județul Olt” (Gh. Mihai), „Mișcarea revoluționară din 1821 și orașul Slatina” (Mihail Butoi), „Personalitatea lui Tudor Vladimirescu” (Aglaiia Mateescu), „Figura lui Tudor Vladimirescu în artă” (Maria Ungureanu).

În aceeași zi s-a deschis expoziția temporară care prezintă la început documente (în copii xerox) și fotografii ilustrînd cauzele economice și

sociale care au generat mișcarea revoluționară de la 1821.

Materialele care infățișează, în continuare, desfășurarea mișcării conduse de T. Vladimirescu, relevă îndeosebi legătura județului Olt și a orașului Slatina cu evenimentele: staționarea forțelor revoluționare la Slatina, sfatul orășenesc care a avut loc în orașul Slatina și importanța lui pentru desfășurarea mișcării, luptele cu turcii, participarea maselor populare din jud. Olt și din orașul Slatina la mișcare.

Arhivele județului au furnizat un material bogat privind participarea populației locale la mișcare.

Documentele și fotografiile care încheie expoziția concretizează sfîrșitul și urmările mișcării revoluționare de la 1821 și continuarea frămîntărilor sociale pînă la 1848.

M. D.

EXPOZIȚIA „ARTĂ MILITANTĂ ROMÂNEASCĂ” LA GALAȚI

Cronicile, jurnalele de actualități, carnetele de reporter, nu vor reuși să consemneze numărul mare de manifestări care au avut și au loc în acest an sărbătorec, care marchează aniversarea semicentenarului Partidului Comunist Român. Muzeele țării noastre și-au înscris în cinstea evenimentului acțiuni felurite: s-au deschis noi muzee sau secții ale muzeelor existente, s-au organizat sesiuni, simpozioane etc., au luat amploare, sub forme diferite, activitățile cu publicul.

În numărul mare de asemenea acțiuni se înscrie deschiderea, la 20 martie a.c., la Muzeul de artă modernă și contemporană din Galați a unei expoziții de „Artă militantă românească”. Pictură, sculptură și grafică, lucrările ilustrează momente importante din lupta clasei muncitoare, a comunistilor (*13 Decembrie* de Al. Ciucurencu, *Sculași, voi oproșiți*, de Anastase Anastasiu etc.), cuceririle

dobîndite în perioada avîntată a construirii socialismului din patria noastră (*Naționalizare*, de Spiru Chintilă, *Despre congresul nostru* de Gh. Anghel, *Cazangerie* de H. Catargi, *Tiner fruntașe* de Ion Pacea, *Turnătorii* de C. Piliuță etc.).

Pagini de glorioasă istorie, chipuri de luptători și constructori, reflectate în lucrările artiștilor din generația vîrstnică și a celei tinere, sînt mărturie despre epoca noastră; epoca demnității, luptei pentru împlinirea celui mai înalt ideal al omului — victoria socialismului și comunismului.

În ziua deschiderii expoziției de la Galați, o emoționantă participare a avut Liceul de muzică și arte plastice din localitate. Formația orchestrală și soliști — elevi ai liceului — au susținut un concert, răsplătit cu aplauzele și mulțumirile publicului vizitator.

M. Ș.

REALIZĂRI ȘI PERSPECTIVE MUZEALE LA CONSTANȚA

Muzeele din Constanța și-au cîștigat un binemeritat prestigiu, atît în rîndul vizitatorilor — români și străini — cit și a specialiștilor. Numărul mare de vizitatori care trec, anual, pragul acestor instituții — peste 1 000 000 — la care se adaugă cel al cercetătorilor veniți în documentare sau schimb

de experiență, este o dovadă a interesului de care se bucură aceste muzee cu o organizare științifică și muzeografică demnă de relevant.

Realizările de pînă acum impun diversificarea mijloacelor și formelor de valorificare muzeistică a vestigiilor multimilenare istorii a Dobrogei